OŚRODEK DOKUMENTACJI ZABYTKÓW W WARSZAWIE
KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKÓW ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA

A B C D E F G H I J K L Ł M N O P R S T U V W X Y Z

Nr 18/105 WIELKOPOLSKIE

1. Obiekt

POZOSTAŁOŚCI ZESPOŁU ZAMKOWEGO

2. Czas powstania

1566

3. Miejscowość

WYSZYNA

11. Zdjęcia, rzut, przekrój, sytuacja, orientacja

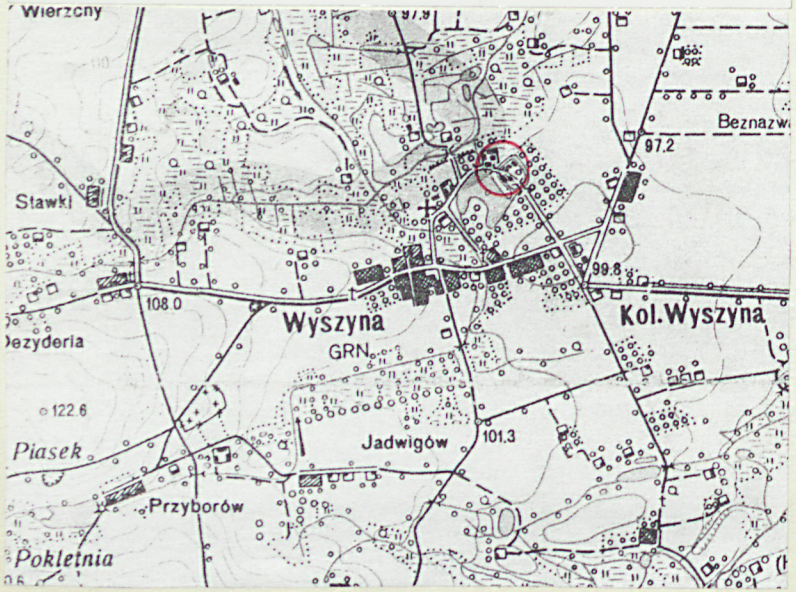

4. Adres Wyszyna

nr hipoteczny .....

5. Przynależność administracyjna
województwo konińskie
gmina Władysławów

6. Poprzednie nazwy miejscowości
Wissino, Wisina, Wyszyno, Wyszyny

7. Przynależność administracyjna przed 1 VI 1975
województwo poznańskie
powiat Turek

8. Właściciel i jego adres
Sielski Andrzej
62-711 Wyszyna

9. Użytkownik i jego adres
Sielski Andrzej
62-711 Wyszyna

10. Rejestr zabytków

Nr 39/412 data 21.01.1954

KL.IV-7319/54

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrze, wyposażenie, instalacje)

SYTUACJA. Zamek położony jest na północnym skraju wsi, oddalony od drogi wiejskiej o około 200 m. Otoczony fosą oraz pozostałością dawnego parku. Około 300 m na wschód od zamku znajduje się drewniany kościół. W bezpośrednim sąsiedztwie od północnego zachodu /za fosą/ do zamku przylegają zabudowania gospodarcze. Z całego zespołu zamkowego do dnia dzisiejszego zachowały się: jedna z baszt fasady, parterowy fragment baszty narożnej oraz budynek skrzydła północnego - obecnie mieszkalny.

MATERIAŁ, KONSTRUKCJA, TECHNIKA.

A - Baszta

B - Budynek mieszkalny

Fundamenty obiektów A i B kamienne. Ściany murowane z cegły oraz niewielkiej ilości kamienia grubości od 24 cm do 155 cm. A - pozostałości tynku, B - tynkowane. Sklepienia A - nad piwnicami i parterem kopulaste, B - w piwnicach - sklepienia żaglaste, w części pomieszczeń parteru kolebkowe. Stropy A-nie zachowały się, B-w pozostałej części budynku drewniane, belkowe z posufitką. Więźba dachowa A-brak , B-drewniana,płatwiowo-kleszczowa. Dach A-brak, B-dwuspadowy na korpusie głównym, pulpitowy na przybudówce od strony zachodniej. Pokrycie dachu B-dachówka cementowa imitująca krycie dachówką karpiówką w koronkę. Posadzki A-brak, B-w piwnicy jastrych cementowy. Podłogi A-brak, B-w poziomie parteru podłoga drewniana, deskowa. Schody A-brak, B-zewnętrzne betonowe, wewnętrzne - ceglane, obłożone deskami, wewnątrz mieszkania schody na poddasze, drabiniaste. Otwory A-prostokątne z nadprożem płaskim lub odcinkowym, w poziomie piwnic wąskie /okienka strzelnicze/. B-okienne i drzwiowe prostokątne, wewnętrznie z nadprożem sklepionym odcinkowo, rozglifione do wnętrza. Otwory wtórnie przemurowane z nadprożem płaskim. Drzwi A-brak, B - ramowo-płycinowe, jedno- i dwuskrzydłowe, do piwnicy deskowe. Okna A-brak, B-zróżnicowanej

12. Autorzy, historia obiektu, określenia stylu

Wieś wzmiankowana po raz pierwszy w 1394r. Do początku XVIw. wchodziła w skład dóbr arcybiskupa gnieźnieńskiego,później była własnością szlachecką. Zamek zbudowany prawdopodobnie przez rodzinę Grodzieckich herbu Dryja w 1566r. W poł.XVIIw. Wyszyna przeszła na własność rodziny Zbijewskich herbu Rola. Po Zbijewskich Wyszyną władał Kazimierz Bogusławski. W 1696 właścicielem zostaje Stanisław Kretkowski. Około 1759r. właścicielem Wyszyny zostaje Melchior Gurowski herbu Adbank kasztelan poznański,ojciec Rafała, fundatora obecnego kościoła. Zamek - częściowo zniszczony w czasie konfederacji barckiej - w rękach rodziny Gurowskich pozostaje do XIXw. W tym czasie zamek przejmuje rodzina Chrapowieckich, w w 1863 r. przechodzi w ręce Żyda Pinczowskiego. Około 1890 r. zamek przejmuje rodzina Sielskich, w rękach której pozostaje do dnia dzisiejszego. Pierwotny zamek z czworobocznym dziedzińcem wewnętrznym flankowanym czterema ośmiobocznymi basztami narożnymi oraz dwiema bramnymi.

14. Kubatura

A- 480 m^3

B - 2.784 m^3

15. Powierzchnia zabudowy

A - 38,8 m^2

B - 310,4 m^2

16. Przeznaczenie pierwotne

zamek

17. Użytkowanie obecne

A - ruina

B - mieszkalne

18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja

Przed 1959 r. - prace zabezpieczające baszty
oraz remont więźby i nowe pokrycie

19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)

Baszty - stan dobry, trwała ruina

Zamek - stan dobry

20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie

Zabezpieczyć daszkiem wieżę wysoką

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

22. Biblioteka

1. Katalog Zabytków Sztuki w Polsce, T.V. Warszawa 1959r.
2. E.Raczyński: Wspomnienia Wielkopolskie, T.II.1843.

23. Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

24. Uwagi różne

25. Opracował

tekst Wojciech Ciszyński XI 1994
imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki Wojciech Ciszyński XI 1994
imię, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotogr. Wojciech Ciszyński XI 1994
imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowywania negatywów PSOZ Konin

KARTA PO WYPEŁNIENIU PODLEGA OCHRONIE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW PRAWA AUTORSKIEGO

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

27. Załączniki

1. Miejscowość	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
WYSZYNA	POZOSTAŁOŚCI ZESPOŁU ZAMKOWEGO /	opis c.d. /rzut /

wielkości, półskrzynkowe, dwuskrzydłowe podzielone szczebliną.
PLAN. A-wieża na planie ośmioboków foremnych pomiędzy sobą połączonych pozostałością muru, B- budynek na planie wydłużonego prostokąta, jednotraktowy, w poziomie parteru wtórnie rozdzielony ścianą działową na dwa trakty, do którego prowadzą 2 wejścia od północy i południa. Kilkustopniowe schody wewnętrzne łączą pomieszczenia na różnych poziomach.
BRYŁA. A- wieża południowo-wschodnia, ośmioboczna wysoka wieża z wyraźnym podziałem na cztery kondygnacje oraz piwnicę bez dachu, zróżnicowana otworami okiennymi oraz strzępiami będącymi pozostałością po murach obwodowych zamku. Wieża południowo-zachodnia, narożna, również ośmioboczna, zachowana do poziomu parteru. B - parterowy, na wysokim cokole, podpiwniczony częściowo budynek, nakryty dachem dwuspadowym z którego w kalenicy wychodzą 4 kominy. Od strony zachodniej przybudówka nakryta dachem pulpitowym.
ELEWACJE. A - wieży wysokiej - w co drugim boku wieży otwory okienne prostokątne o renesansowym obramieniu w tynku, w 4 kondygnacji okrągłe okienka, pomiędzy drugą a trzecią kondygnacją gzyms kordonowy. Ściany zewnętrzne nietynkowane, ceglane z niewielką ilością kamienia. B - południowa-frontowa, ośmioosiowa, w trzeciej osi od zachodu drzwi wejściowe z betonowych schodów nakrytych drewnianym gankiem. Pozostałe pięć okien, /z uwagi na podpiwniczenie/ usytuowane wyżej. W cokole małe okienka piwniczne. Od zachodu zejście do piwnicy przybudówki, od wschodu strzępia nieistniejącej dalszej części budynku. Elewacja zwieńczona niewielkim gzymsem. Wschodnia - ze strzępiami do gzymsu oraz wystającym kominem i dwoma okienkami w szczycie. Północna- z nieregularnie rozmieszczonymi różnej wielkości otworami okiennymi i drzwiowymi. Do wnętrza poprzez schody zewnętrzne w drugiej osi od zachodu prowadzą drzwi wejściowe, jednoskrzydłowe z naświetlem. Od wschodu strzępia muru. W jednej trzeciej długości ścian, z jednej i drugiej strony ściany, z tynku wystają kamienie /prawdopodobnie pozostałości po nieistniejącym skrzydle/. Okno od południa okratowane.

Wkładkę założył: W.Ciszyński XI 1994
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: PSOZ Konin

Z-d Poligr. Jan Jasiński W-wa. ul. Wolna 13, tel. 12-43-83

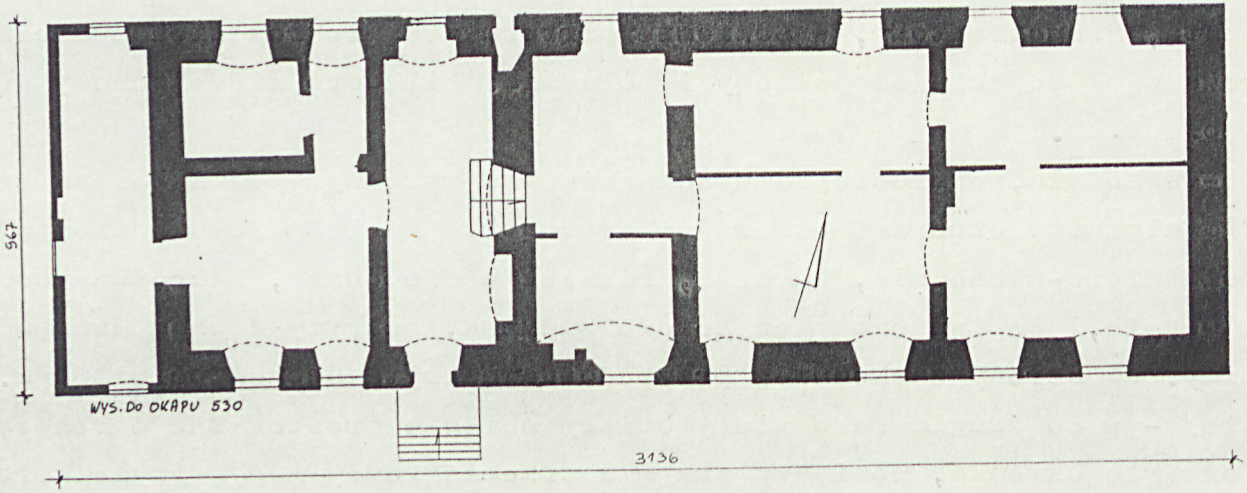
967
WYS. DO OKAPU 530
3136

WKŁADKA DO KARTY EWIDENCYJNEJ ZABYTKÓW ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA

ZAŁĄCZNIK NR 2

1. Miejscowość	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
WYSZYNA	POZOSTAŁOŚCI ZESPOŁU ZAMKOWEGO	/sytuacja/rzut/zdjęcia

Wkładkę założył: ....W. Ciszyński XI 1994.....
(imię, nazwisko, data)

PSOZ Konin

Miejsce przechowywania negatywów: .....

Z-d Poligr. Jan Jasiński W-wa, ul. Wolna 13, tel. 12-43-83

Wzór ODZ 1978 r.

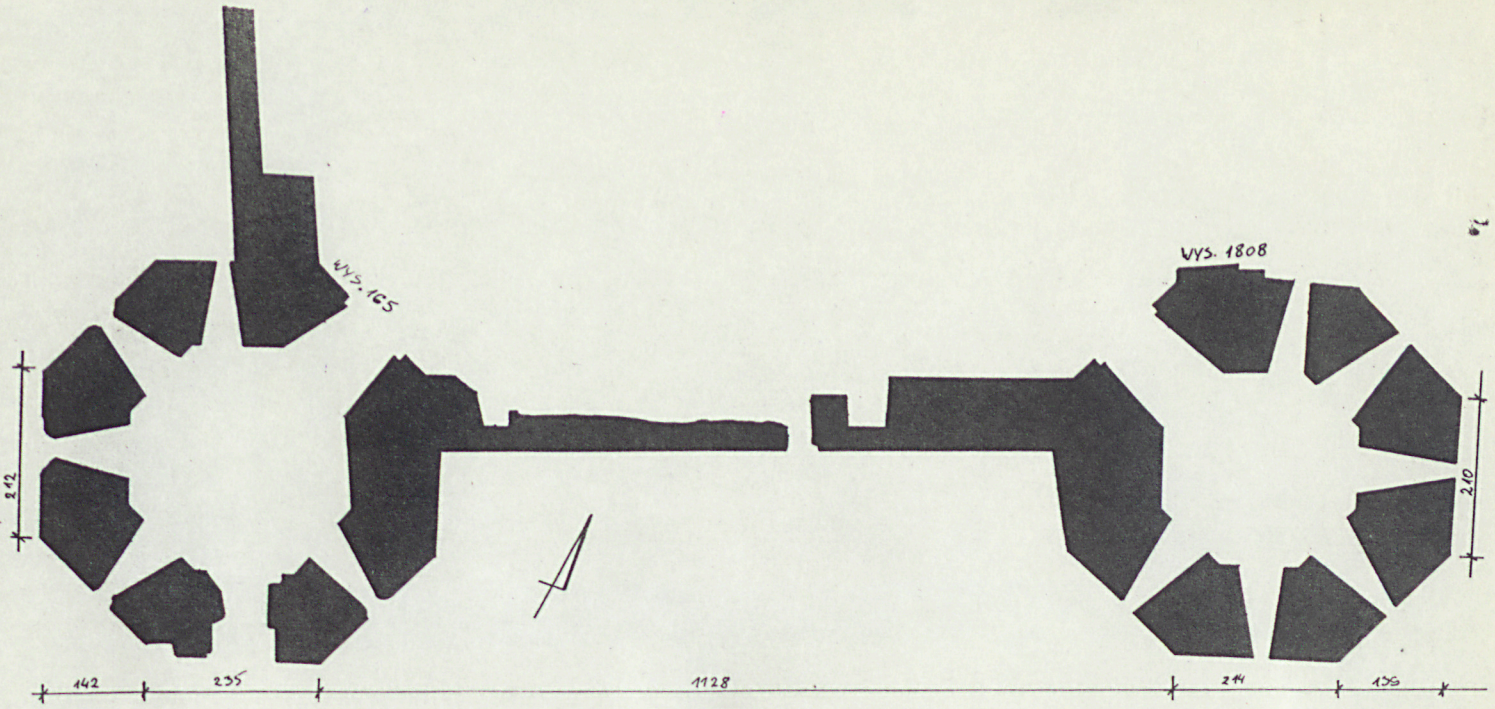
WYS. 165
WYS. 1808
212
210
142
235
1128
214
156

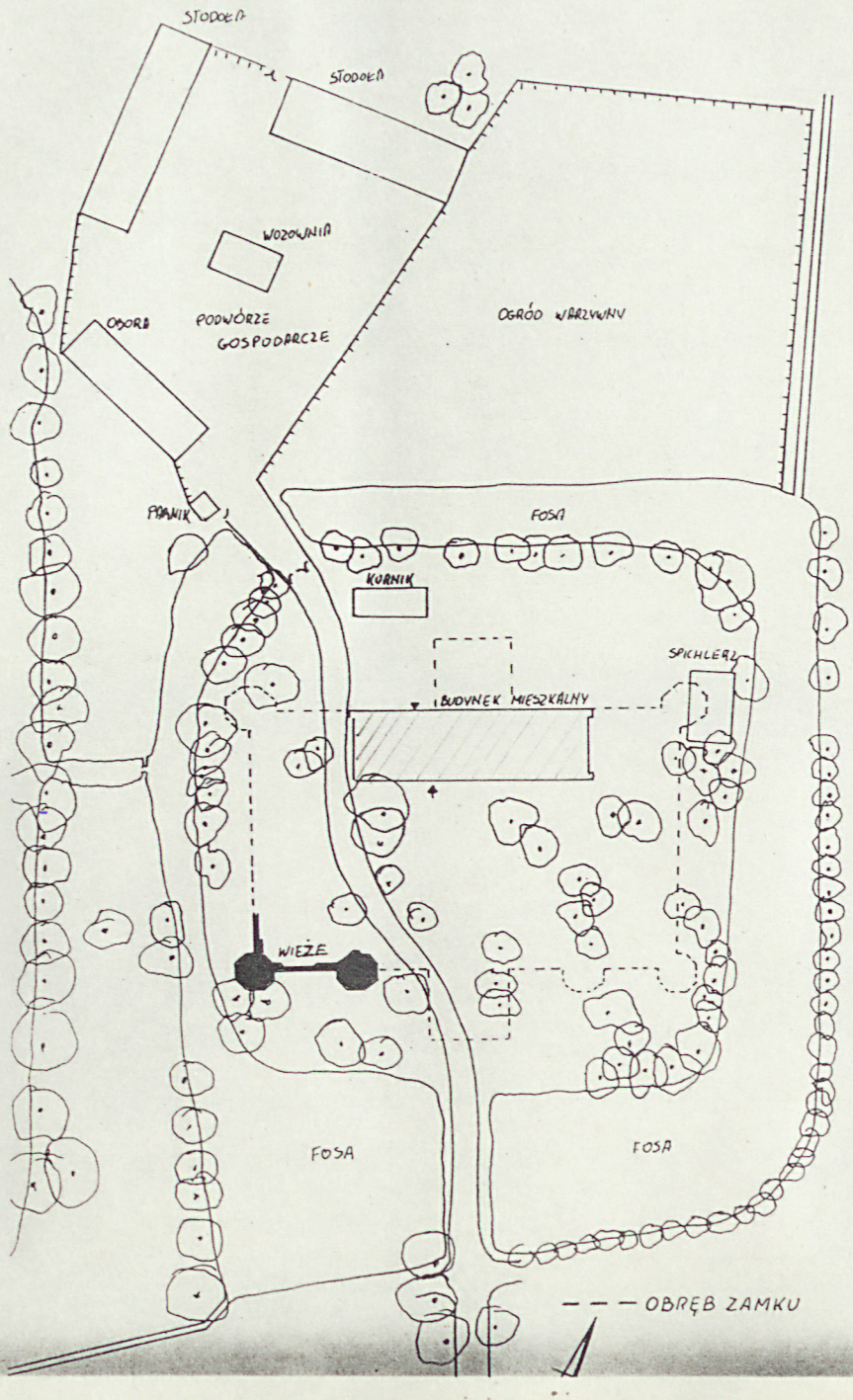
STODOŁA
STODOŁA
WOZOWNIA
OBORA
PODWÓRZE GOSPODARCZE
OGRÓD WARZYWNY
FOSA
KURNIK
SPICHLERZ
BUDYNEK MIESZKALNY
WIEŻE
FOSA
FOSA
OBRĘB ZAMKU

WKŁADKA DO KARTY EWIDENCYJNEJ ZABYTKÓW ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA

ZAŁĄCZNIK NR 3

1. Miejscowość	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
WYSZYNA	POZOSTAŁOŚCI ZESPOŁU ZAMKOWEGO	/zdjęcia/

W. Ciszyński XI 1994

Wkładkę założył: .....
(imię, nazwisko, data)

PSOZ Konin

Miejsce przechowywania negatywów: .....
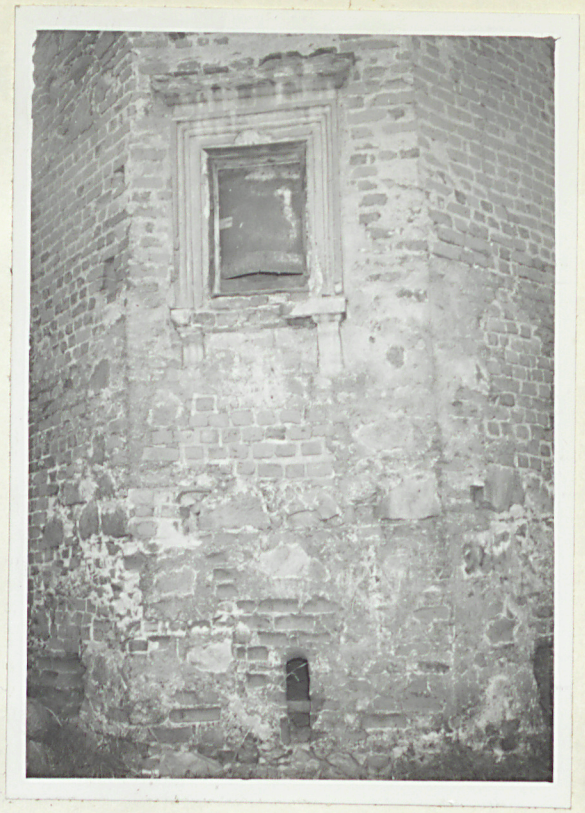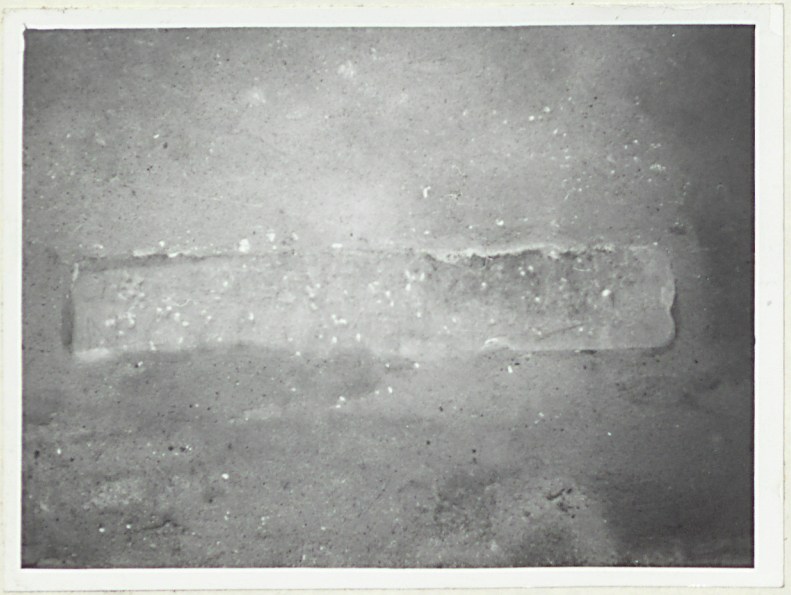
Z-d Poligr. Jan Jasiński W-wa, ul. Wolna 13, tel. 12-43-83